

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŐKANLIĐI

Sayı : 5370

Tarih : 10.05.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

Devlet Memurları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Geređini arz ederiz. 10.05.2024

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili

MuŐ Milletvekili

Gülüstan Kılıç Koçyiđit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GENEL GEREKÇE

15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL ile uygulamaya konulan ve her kesimden büyük tepki çeken kamu görevlisi olmak için objektif kurallara dayalı bir yazılı sınavın ardından tamamen takdire ve inisiyatife dayalı mülakat uygulaması yargı kararlarında da defalarca dile getirildiği üzere; istismara açık, objektiflikten uzak, kişisel değerlendirmelere dayalı bir yöntemdir. Özellikle de ülkenin siyasal atmosferinden kaynaklı muhtelif kayırmacılık uygulamalarına açık olup ciddi sorunlara yol açan bir uygulama olarak önümüzde durmaktadır. Kamusal atamalarda yazılı sınavın ardından gerçekleştirilen mülakat sınavlarında yapılan adaletsizlikler, haksızlıklar, kayırmacılığa dair basına sık sık haberler düşmektedir.

Hali hazırda ataması yapılmayan yüz binlerce kişinin olduğunu, geçtiğimiz yıllarda yazılı sınavda yüksek puan alan hatta KPSS derecesi yapan kimi yurttaşların mülakatta düşük puan verilerek elendiği düşünöldüğünde, mülakat sisteminin büyük mağduriyetlere yol açtığı anlaşılacaktır.

14 Mayıs 2023 Genel Seçimleri öncesinde Erdoğan Seçim Beyannamesini tanıtımı esnasında "Kamuya işe alımları, görevin getirdiği zorunluluklar dışında mülakatı kaldırarak, gençlerimizin sınavlardaki başarı sıralamasına göre yapacağız." demiŐ ve kamuda mülakatların kaldırılacağı "müjdesini" vermiştir. Seçimden sonra ise "Konuyu ilgili bakanlarımızla yakın görüŐüyor, çalışıyoruz. Ben seçim vaatlerim içinde böyle bir söz verdiysem, bunu Milli Eğitim bakanımla, İçişleri Bakanımmla görüşmek suretiyle, yeni bir yol haritasıyla ilerletiriz" açıklamasını yapmıştı. Ancak geçtiğimiz günlerde Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, mülakatın öğretmenlerin seçiminde doğru bir yöntem olduğunu savunmuştur.

TBMM BAŐKANLIĐI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 14-5-2024	Esas No:2/2147

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŐK.LIĐI
10 Mayıs 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
10 Mayıs 2024
No: 1423881

Mülakatlar, ayrıntılı tutanak tutulmadan, kamera kaydı alınmadan gerçekleştirilmektedir. Mülakattan haksız bir şekilde elendiğini düşünen yurttaşların elinde sınavın içeriğine yönelik elde yeterli veri bulunmadığı bu durumlarda mahkemenin önünde adayın kaç puan aldığını gösterir tutanaklardan başka bir belge kalmamaktadır. Bu durum da adil yargılanma hakkını ciddi anlamda zedelemektedir.

Anayasa'da kamu görevine girişte görevin gerektirdiği niteliklerden başka bir ayırımın gözetilmeyeceği madde 70'te açık bir şekilde hükme bağlanmıştır. Anayasa'nın siyasi haklar ve ödevler bölümünde yer alan 70. maddesinde kamu hizmetine girme vatandaşlar için bir siyasi hak, aktif statü hakkı olarak düzenlenmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise "hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez" demektedir. Yine Anayasanın 10. Maddesi eşitlik ilkesini hüküm altına almıştır. Ancak halihazırda kamuya ilk girişte mülakat sisteminin pratikte yol açtığı hukuksuz ve haksızlıklar Anayasanın ilgili maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu sebeple zaman kaybetmeksizin kamuda atama ve usul esaslarının yeniden belirlenmesi, kayırmacılığı çağrıştıran bütün uygulamalardan vazgeçilmesi, kamu görevlisi olma koşullarını taşıyan herkesin cinsiyet, inanç, etnik kimlik ya da siyasi görüş ayırımı yapılmaksızın kadrolu olarak istihdam edilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Mülakatların kamu personeli alımlarında adaletsizliklere neden olduğunu ve liyakati önemli ölçüde etkilediğini düşünmekteyiz. Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atamalarda ek olarak sözlü sınav yapılmamalıdır. Mülakat uygulamaları, ek bir maliyet ve zaman kaybı oluşturur. Bu teklifin kabul edilmesi, kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayacak ve mülakat sistemi tamamıyla kaldırılacaktır.

MADDE 2- Uzman yardımcıları mesleğe özel yarışma sınavı ile alınmalıdır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yalnızca yazılı sınavdan oluşmalıdır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 50'inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atamalarda ek olarak sözlü sınav yapılmaz. Sınavların yapılmasına dair usul ve esaslar, sınava tabi tutulmadan girilebilecek hizmet ve görevler ve bunların tabi olacağı esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak bir genel yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Uzman yardımcıları mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yalnızca yazılı sınavdan oluşur. Öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek uzman yardımcılığı kadrolarına giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan edilir. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının on katından fazla olamaz. Yazılı sınav, kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır.

Sınav komisyonu, kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Yazılı sınavda başarılı sayılmak için, yüz tam puan üzerinden en az yetmiş alınmış olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir. Giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.